

Fellesskriv til bydelene

Til:	Byrådsavdelingene, bydelene og Velferdsetaten	Fellesskriv nr.:	2/2018
Fra:	Byrådsavdelingen for eldre, helse og sosiale tjenester	Saksnr.:	201403374-21
Saksbeh.:	Cecilie Engh	Arkivkode:	375
Telefon:	23 46 13 34	Utsendt dato:	07.02.2018
		Gjelder fra:	Utstedt dato
		Gjelder til:	
		Erstatter:	

KRAV OM TILBAKEBETALING AV BOSTØTTE TIL LEIETAKERE I KOMMUNAL BOLIG

1. INNLEDNING

Fellesskrivet gir retningslinjer for saksbehandling av krav om tilbakebetaling av bostøtte til leietakere i kommunal bolig (BKB). Formålet med fellesskrivet er å hindre misbruk av ordningen, samt å sikre tilbakebetaling i tilfeller hvor bostøtten ikke er rettmessig mottatt.

Fellesskrivet er vedtatt i byrådets sak 00/2018, jf. forskrift om bostøtte til leietakere i kommunal bolig av 15.03.2000 § 10. Videre delegering av fullmakten til å gi retningslinjer til byråd for eldre, helse og sosiale tjenester er vedtatt i byrådssak 1120/17.

2. DET RETTSLIGE GRUNNLAGET FOR Å KREVE BKB TILBAKEBETALT

Bostøtten reguleres i forskrift om bostøtte til leietakere i kommunal bolig av 15.03.2000, og når støtte kan kreves tilbake er beskrevet i § 7a:

«Har noen fått for mye utbetalt husleietilskudd fordi vedkommende, eller noen som har handlet på vedkommendes vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller har fortiet opplysninger, skal for mye utbetalt husleietilskudd som hovedregel betales tilbake».

Med husleietilskudd menes her BKB.

Bydelen må vurdere:

- 1) om det er gitt feilaktige eller ufullstendige opplysninger
- 2) om søkeren har fått stønad som vedkommende ellers ikke ville ha fått og
- 3) om søker eller den som handlet på vegne av søkeren forsto eller holdt det som mest sannsynlig at det ble gitt opplysninger som var feilaktige eller ufullstendige

Bydelen skal foreta en konkret vurdering ved avgjørelse om at det skal kreves tilbakebetaling og ved avgjørelse av kravets størrelse. Som utgangspunkt skal det fattes vedtak om tilbakebetaling i alle saker der det har vært feilutbetaling og man har kommet til at søker har fått bostøtte i strid med god tro. Ved avgjørelse om tilbakebetalingskrav skal det ses hen til personlige forhold, herunder skyldners økonomiske situasjon, familiesituasjon og helsesituasjon.

Det kan forekomme at bostøttemottaker har opplyst om forhold som har betydning for bostøtten, men at opplysningene ikke har blitt registrert. Dersom bydelen finner det troverdig at søkeren har gitt slike opplysninger, vil det ikke være grunnlag for tilbakebetalingskrav.

Foreldelsesfristen er tre år fra tidspunkt for utbetaling av bostøtten, jf. foreldelsesloven § 2.

Når skyldner har utvandret eller flyttet uten å ha meldt adresseendring, sendes varsel og krav til sist kjente adresse.

3. SAKSGANG

3.1 Forhåndsvarsel

Beslutning om å fremme krav om tilbakebetaling av urettmessig bostøtte er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. I henhold til forvaltningsloven § 16 skal skyldner varsles og gis mulighet til å uttale seg før vedtak fattes. I varselet må bydelen redegjøre for bakgrunnen for kravet, og beregning av kravet skal følge vedlagt. Skyldner skal gis en frist på tre uker til å fremme innsigelser, fremlegge dokumentasjon eller gi nye opplysninger i saken.

Tar bydelen en eventuell innsigelse til følge, avsluttes saken.

3.2 Vedtak

Når fristen for innsigelser har utløpt, eller bydelen har vurdert å opprettholde kravet på tross av innsigelser, oversendes saken til Velferdsetaten for videre behandling. Det er Velferdsetaten som fatter selve vedtaket om tilbakebetaling av urettmessig mottatt BKB. Vedtaket skal være skriftlig og på en tydelig måte begrunne tilbakebetalingskravet. Vedtaket skal opplyse om nødvendig betalingsinformasjon, frist for betaling og at det påløper forsinkelsesrenter i medhold av forsinkelsesrenteloven. Fristen for betaling bør ikke være kortere enn 14 dager. Videre må det fremkomme at det følger tre ukers klageadgang på vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Det bør også framkomme at Velferdsetaten kan kontaktes ved behov for å drøfte muligheten for forlenget frist for betaling eller nedbetalingsavtale dersom skylder ser at tilbakebetalingen innen fastsatt tid vil bli problematisk.

Forsinkelsesrenter begynner i henhold til forsinkelsesrenteloven § 2 å løpe 30 dager etter påkrav, det vil si 30 dager etter vedtaksdato. Gjeldende forsinkelsesrentesats fremgår av forskrift om forsinkelsesrenter § 1.

Dersom skyldner fremdeles får BKB, kan for mye utbetalt bostøtte begjæres motregnet i fremtidig BKB. Ettersom BKB i de aller fleste tilfeller i sin helhet går til fratrekk i husleien, innebærer dette at den del av husleien som bostøttemottaker selv må betale går opp i den perioden kravet

motregnes. Velferdsetaten skal foreta en konkret vurdering av skyldners økonomiske situasjon, og motregning skal ikke medføre at skylder ikke kan betjene sine boutgifter.

3.3 Klage

Det løper tre ukers klagefrist på vedtaket. Det er Velferdsetaten som tar stilling til hvorvidt det på bakgrunn av klagen er grunnlag for å frafalle kravet eller om det skal opprettholdes. Dersom vedtaket opprettholdes, skal vedtaket sammen med saksframstilling og relevant dokumentasjon oversendes til faglig sekretariat for Oslo kommunes klagenemd, som for denne sakstypen er Byrådsavdeling for eldre, helse og sosiale tjenester (EHS). EHS forbereder klagesaken før behandling i Oslo kommunes klagenemd. Klager og Velferdsetaten mottar kopi av EHS innstilling med forslag til nemndsvedtak når dette oversendes Oslo kommunes klagenemd.

Oslo kommunes klagenemd fatter endelig vedtak i saken, og vedtaket kan kun overprøves av de ordinære domstoler.

Dersom Oslo kommunes klagenemd opprettholder Velferdsetatens vedtak, kan videre innkreving iverksettes.

4. INNKREVING

Dersom skyldneren ikke betaler, sender Velferdsetaten varsel om inkasso til skyldneren. Velferdsetaten sørger for at kravet blir oversendt til inkasso hos Oslo kemnerkontor etter utløp av siste betalingsfrist. Etter en konkret vurdering kan Velferdsetaten imidlertid vurdere å inngå nedbetalingsavtale før saken oversendes til kemnerkontoret.

Etter at saken er oversendt kemnerkontoret, er det kemnerkontoret som har fullmakt til å inngå nedbetalingsavtaler, samt helt eller delvis å ettergi kravet.

I de tilfeller der saken er oversendt kemnerkontoret, og mottaker senere får innvilget bostøtte på nytt, kan Velferdsetaten vurdere å trekke saken hos kemnerkontoret for å inndrive kravet ved å fatte vedtak om motregning.

5. POLITIANMELDELSE

Der skyldner bevisst har gitt uriktige eller misvisende opplysninger, og beløpet overstiger kr 50 000, skal forholdet som hovedregel anmeldes til politiet. Det samme gjelder ved åpenbare forsøk på bedrageri, for eksempel ved forfalskning av dokumenter, uavhengig av beløpets størrelse.

Dersom feilutbetalingens størrelse ikke er klarlagt på tidspunktet for anmeldelse, bør man i anmeldelsen forbeholde seg retten til å komme tilbake til erstatningsbeløpet.

Ved anmeldelse vurderer saksbehandler om forhåndsvarsel og anmeldelse skal sendes samtidig. I enkelte saker kan det være hensiktsmessig å avvente varselet av hensyn til politiets etterforskning. Dette må vurderes konkret i den enkelte sak. Dersom det vurderes mest formålstjenlig å sende anmeldelsen først, kan bydelen anmode Velferdsetaten om bistand til å anmelde saken. I så tilfelle vil det være Velferdsetaten som også besørger utsendelse av forhåndsvarsel i ettertid.

Dersom politiet beslutter å ta ut tiltale i saken inntas kravet som et sivilt krav i straffesaken.

Tone Tellevik Dahl
byråd for eldre, helse og arbeid

Endre Sandvik
kommunaldirektør

Godkjent elektronisk